

ఎ ద లో మం ల్ల

అబ్బా! పార్వతమ్మ నోటినుండి అప్రయత్నంగా వెలువడిన ఆ బాధాపూరితమైన కేక ఒక్కసారిగా ప్రతిధ్వనించింది తోటంతా

బంగళా వరండాలో కూర్చుని కబుర్లాడుకుంటున్న విశ్వనాథంగారు, కొడుకు రామం గాభరాగా అటువైపు చూచారు ఒక్కసారే !

దూరాన ద్రాక్ష పందిరి వారగా కాలు పట్టుకుని కూర్చుండిపోయిన తల్లి కనిపించింది రామానికి. ఒక్క ఉదుటున పరిగెత్తా డక్కడికి.

అందాకా మొక్కలకు నీళ్ళుపెడుతూ, పాదులు సరి చేస్తున్న మాలి కూడా తమ యజమాని పరిగెత్తడంచూచి ఏమయిందోనని తనూ వచ్చాడు

మొదలు నరికిన వృక్షంలా, కుప్పలా కూలబడి ఉంది పార్వతమ్మ ! ఆమె పక్కనే నాలుగు ముద్ద మందారాలు కిందపడి ఉన్నాయి. బాగా లోతుగా దిగబడిన ముల్ల కొద్దిగా పైకి కనిపిస్తూంది అరికాలులోనించి.

“అయ్యయ్యో ! ఎలాదిగబడిందమ్మా ముల్లు ! ఉండు ఉండు, నేను లాగేస్తాను....” అంటూనే తల్లి దగ్గరగా కింద కూర్చుని ముల్లు లాగి నెయ్యాలని చూశాడు రామం. కాని గోటి కందలేదు.

పౌర్వతమ్మ గాభరాపడింది. దూరాన ఒగరుస్తూ కోడలు సరళా, భర్త విశ్వనాథంగారూ, ఇంట్లోని నౌకర్లూ కూడా రావటంచూచి ఆమె మరింతగా కంగారు పడిపోయింది.

“అదేవస్తుందిలేరా రామం ! పిన్నతోతీసేస్తాలే !” అంది లేవటానికి ప్రయత్నిస్తూ.

“అస లిక్కడికి ముళ్ళెలా వచ్చాయి మాలీ ? ఎప్పటి కప్పుడు పరిశుభంగా ఉంచాలని నీ కెన్నిమార్లు చెప్పాను ? అమ్మ కాలిలో ఎంత పెద్ద ముల్లు దిగబడిందో చూశావా ? అది నీ అజాగ్రత్తవల్లే జరిగింది” అంటూ మాలిమీద విరుచుకు పడ్డాడు రామం

మాలి ముఖం మాడిపోయింది ! తెల్లారగానే పెద్దమ్మ గారి మూలంగా తాను తిట్లు తినవలసి వచ్చిందన్నట్లు, తల గుడ్డ సరిచేసుకునే నెపంతో తల వంచుకున్నాడు.

పౌర్వతమ్మ కా సన్నివేశం బాధ కలిగించింది.

“లేదురా, నాన్నా! అతగాడి తప్పేంలేదు. నేనే పని మాలి ఈ పూలు కోద్దామని వచ్చి చూడక అడుగువేశాను” అంది.

“ఊహూఁ ! అలా నేరం నీ మీద వేసుకోకమ్మా ! ఏం, సరళా! అమ్మకు ముద్ద మందారాలు సజ్జనిండా కోసి ఇవ్వకూడదూ ? ఈ చదువుకున్న భార్యలతో ఇదే బాధ ఇతర విషయాలలో ఉన్న ఆసక్తి ఇంటి విషయాలలో, స్వంత పనులలో ఉండదు !”

సరళ ముఖం చిన్నబుచ్చుకుంది ! “కాఫీ, టిఫిన్ సిదం చేయిస్తూ, అత్తయ్య గారిలా వచ్చిందిమాడనే లేదు!” అంది గునుస్తూ.

పార్వతమ్మకు ముల్లు బాధకంటే, ఇందరి నిలా ఉదయాన్నే తన మూలాన చీవాట్లకు గురి చేయవలసి రావటం మరింత బాధాకర మనిపించింది.

“ఓరేయ్, రామం ! ఏమిటా రభస ! సరళకేం కలగన్నదా నే నిలా వస్తానని అసలు ఇంట్లో నించి అడుగు బయటకు పెట్టని దాన్ని, నేనిలా ఉదయాన్నే ముద్ద మందారాల కోసం తోటలోకి రావట మేమిటి ? ముల్లు దిగబడట మేమిటి ? శుష్విలా అందర్నీ కేక లెయ్యడ మేమిటి ? అంతా కర్మ కాకపోతే ! హడావిడి చెయ్యకు. ఇంట్లోకి వెళ్ళి కిన్నుతో కుట్టి తీసేస్తాను ముల్లు!” అంది మందలింపుగా.

అందాకా మౌనంగా ఉన్న విశ్వనాథంగారు, మెలిగా పార్వతమ్మ దగ్గరగా వచ్చి చిరునవ్వు నవ్వారు. “పద! లోపలికి వెళదాం !” అన్నారు, అనున యింపుగా పార్వతమ్మ కళ్ళ లో నీళ్లు తిరగటం ఆయనగా రొక్కరే గమనించారు.

ఇంట్లోకి వచ్చాక కూడా, ముల్లు తీసివేశాక కూడా రామం కేకలు వేస్తూనే ఉన్నాడు మాలినీ, నొకర్లనూ, సరళనూ !

“ఆమె మా అమ్మ ! అలాటి ఇలాటి అమ్మకాదు. బిడ్డల సుఖంకోసం, అభివృద్ధికోసం అహరహమూ, సర్వస్వం త్యాగం చేసిన తల్లి ! ఈనాడు ఇంత పెద్ద బంగ

కాలో, ఇంత సుఖంగా, ఇంత ఐశ్వర్యంతో తులతూగు
తున్నామూ అంటే.... అదంతా ఆ చల్లని తల్లి దీవెనే! కృషి
ఫలితమే! కడుపు చలవే! ఆమె కాలలో ముల్లు గుచ్చు
కుంటే - నా కంట్లో గుచ్చుకున్నట్లే జాగ్రత్త ఆమె!
ఐషయంలో ఏ పొరపాటు జరిగినా, ఏ చిన్న నిర్లక్ష్యమయినా
నేను సహించలేను....”

ముల్లు నేర్పుగా తీసివేసిన తరవాత కూడా అరికాలులో
బాధ తగ్గలేదు పార్వతమ్మకు, కాలు బాగా వాచిపోయింది.
రామం మాటలు తమ గదిలోకి వినిపిస్తూనే ఉన్నాయి. ఆమె
హృదయం గర్వంతో, ఆనందంతో నిండిపోయింది. కానీ
కానీ....

“అమ్మా! డాక్టర్ కు ఫోన్ చేస్తాను సెపిక్ అవు
తుందో ఏమిటో....!” అన్నాడు రామం మళ్ళీ గదిలోకి
వచ్చి.

“అదే మంచిది!” అంది సరళకూడా లోపలికివస్తూ.

విశ్వనాథంగారు ఓరగా భార్యవేపు చూశారు
“సాగితే పడమన్నారు. జారితే పడమన్నారు! నాబోటిగాడు
డూరికే పడితే, నడ్డి విరిగి పోయిందిట!” అన్నారు నవ్వుతూ.

పార్వతమ్మ నవ్వింది. “సాగుతూందని జరిపించు
కోవటం లేదు నేను. ఇంకా ఎందుకు హడావిడి చేస్తారంతా!
డాక్టర్లు వద్దు ... ఏమీ వద్దు.... ఇక ఈ గొడవ ఇంతటితో
పోనీండిరా, రామం! అసలు ముల్లు బాధకంటే....” అనేసింది.

ఎవరి దారిన వారు, ఎవరి పనులకు వారు వెళ్ళి
పోయారు. పార్వతమ్మ పడుకుని ఉన్నదల్లా ఒక్కమారుగా

లేచి కూర్చొని, చేతులతో ముఖం కప్పుకుంది. ఆమె నిశ్చ
బ్ధంగా ఏడుస్తున్నా, లోలోపల ఎగసెగసి పడుతున్న ఆమె
హృదయం విశ్వనాథుగారికి తెలుసు. దగ్గరగా వెళ్ళి వెన్ను
నిమిరారు. చుట్టూరా చేతులు వేసి దగ్గరికి తీసుకున్నారు.

ఆ స్పర్శ....ముప్పై సంవత్సరాల క్రితం....ఇదేస్పర్శ....
ఆమెలో కోటి వీణలను శ్రుతిచేసి, మధుర రాగా లాపనకు
నాంది పలికించి 'మరేదో కావాలి....' అన్న తియ్యటి కోరి
కల్ని కోటి గొంతుకలతో వినిపించింది .

ఇరవై సంవత్సరాల క్రితం రామం, రవి పెరుగు
తున్నప్పుడు ... ఇదే బాహువలయం ఇలాటి స్పర్శే
మరో విధమైన అగ్ధాల్ని వివరించింది.

పిల్లన్ని పెంచడంలో తల్లి కెంతబాధ్యత ఉందో,
తండ్రికీ అంతే బాధ్యతఉంది, పార్వతీ! అలా అనుకోకుండా
ఎవంకి వారుగా ఎదటి వారిమీదకు ఆ బరువు తోసివేస్తే
క్రమశిక్షణ, మనో వికాసమూ లేకుండా తయారవుతారు
పిల్లలు! పెరిగిన ఆ పిల్లలు అపమార్గంలో పోతుంటే ఆనాడు
'నీది తప్పు నీది తప్పు? అంటూ తల్లిదండ్రులు ఒకరి నొకరు
దెప్పుకోవటమంత పొరబాటు మరొకటి లేదు ఆందుచేత
మనిద్దరికలలకూ, ఆదర్శాలకూ మారురూపుల్లా పెంచుదాం
మనపిల్లల్ని!' అన్న దివ్య సందేశం ఆ స్పర్శలోనిండి ఉండేది!

ఈనాడు రామం వ్యాపారస్తుడుగా స్థిరపడి, లక్షాధి
కారిగా ఉన్నాడు. అయితేనేం తల్లిదండ్రులంటే ఏహ్యభావం
గల బిడ్డలా కాక, వారిని దేవతలుగా పూజిస్తున్నాడు.

రవి బి. ఇడి. పాసయి టీచర్ గా పవిత్రమైనాడు.
అయితేనేం తమకో సం ప్రాణాలు విడుస్తాడు.

ఈనాడు భర్త అలా అనునయిస్తుంటే ఏలాటి
ఉద్విగ్నతా కలగటం లేదా స్వర్గలో ! ఏలాటి సందేశమూ
నిండి లేదా స్వర్గలో !

అయితే, 'నాకు తెలుసు నీ బాధ.... ఊరుకో! మనసు
సర్దుకో!', అన్న ఓదార్పు మాత్రం పుష్కలంగా ఉంది.

“రేపు మనం ఊరి కెళ్ళిపోదాం!” అంది పార్వతమ్మ
కళ్ళు తుడుచుకుంటూ.

“అలాగే!” మృదువుగా అన్నారు విశ్వనాథంగారు.

తల్లిదండ్రుల నిర్ణయం విన్న రామం బాధపడ్డాడు.
కోప్పడ్డాడు చిరాకుగా ఇలంతా కలయదిరుగుతూ అయిన
దానికీ. కానిదానికీ అందరూ మీదా కేకలు వేశాడు. తల్లికి
నన్నచెప్పాలని, తన దగ్గరే వాళ్ళిద్దర్నీ ఉంచుకోవాలని శత
విధాల చూశాడు

ఊహూ! పార్వతమ్మ పట్టు వదల్లేదు,

“ఎలాగు ! కాళ్ళూ, చేతులూ పడిపోయాక మీదగ్గరే
వచ్చి ఉండాలిరా, రామం ! ఈలోగా మేమూ స్వేచ్ఛగా
ఉంటాం!” అనేసింది మెల్లిగా

ట్రయిన్ లో కూర్చున్నాక రామం మరీ మరీ మరో
మాట చెప్పిచూసి, నిరాశచేసుకుని వెళ్ళిపోయాడు. ట్రయిన్
కదిలాక పార్వతమ్మ హృదయం మరింతగా బరువెక్కింది.

‘అమ్మా! ఇద్దరం కొడుకులమున్నాం! నా దగ్గిరుం
డటా ఇష్టం లేకుంటే, రవి దగ్గిరేనా ఉండండి! కానీ ...
కానీ... చెట్లలే ఎదిగిన కొడుకు లిద్దరుండీ తల్లిదండ్రులు
దిక్కులేని వారయ్యారన్న నింద మామీద పడవేయకండి. .
మీరూ దిక్కులేనివారిలా...” ఇక మాట పూర్తి చేయలేక
వడివడిగా వెళ్ళిపోయిన రామం మాటలు పడే పడే ఆమె
చెవుల్లో, హృదయంలో ప్రతిధ్వనించసాగాయి.

అప్రయత్నంగా ఆమె తల విదిల్చింది.

“లేదురా బాబూ, లేదు. మీ మీద నింద వేయ
టానికి కాదు నేను మీకు దూరంగాఉంట . కారణం ...
కారణం ఎలా చెప్పను? ఈ నా గుండెలో ముల్లులా ఉన్న
ఆ కారణం ఎలా చెప్పను!” ఆమె హృదయాంత రాళ్ళాలో ఆ
సన్నని ముల్లు కొద్దిగా కదిలింది. జివ్వన బాధ ఎగసినట్ల
యింది, వెసువెంటనే రెండో కొడుకు రవి, అతగాడి భార్య
కల్యాణి గుర్తు వచ్చారు, రామం దగ్గిరికి వచ్చే ముందు
రవి దగ్గిర ఓ నెలరోజులున్నారు తా మిద్దరూ గతస్మృతు
లామెను చుట్టుముట్టాయి....

ఉదయాన్నే లేచి హడావిడిగా ఇంటి పనులన్నీ చేసి,
ఇద్దరు పిల్లల్ని ముస్తాబుచేసి స్కూలుకు పంపి, రవితోబాటు
తనూ ఆఫీసుకు బయలుదేరుతుంది చిన్న కోడలు కల్యాణి!
అలా వెళ్ళిన అందరూ ఇక తిరిగి రావటం సాయంత్రం అయి
దున్నర దాటాకే! వచ్చినప్పటినుంచీ మళ్ళీ పిల్లల పనులు.
ఇంటి పనులు, వంటతో సతమతమై పోతుంది కల్యాణి. తనకూ

చేతనైనంత సాయం చేస్తాడు రవి ! కానీ ఇద్దరి కిద్దరూ అలసి పోతారు !

“ఎందుకమ్మా, కల్యాణీ. ఇంత బాధ ! నువ్వు ఉద్యోగం మానెయ్యరాదూ? అన్నది పార్వతమ్మ, కళ్యాణీ ముఖంలో అలసట చూచి, జాలి నిండిన కంఠ స్వరంతో.

కల్యాణీ చిరునవ్వు నవ్వింది. “ఇద్దరం సంపాదిస్తూం తేనే అంతంతమాత్రంగా ఉండొత్తయ్యా ! ఇక నేను ఉద్యోగం మానేస్తే ఈ సంసారం ఎలా గడవాలి ! ఈ ఇద్దరు పిల్లల భవిష్యత్తేమిటి ?” అంది.

నిజమే ! ధరలు ఆకాశాన్నంటుతూ, జీవన ప్రమాణం ఆ ధరవరల వెనకే పరిగెత్తుతున్న ఈ రోజుల్లో మగా డొక్కడూ సంపాదించాలి అడది ఇంటి పట్టన ఉండాలి అంటే కుదరదు.

“పోనీ నేను ఇంటిపనులు, వంటచేస్తాను. మీ పనులు మెల్లిగా చూచుకుని మీరు ఉద్యోగాలకు వెళ్లండ్రా!” అంది మరోరోజు అనునయింపుగా.

కల్యాణీ ఏదో జవాబు చెప్పబోయేలోగా, రవి అందు కున్నాడు; “వద్దమ్మా ! వద్దు. ఈ రోజు నువ్వలా అలవాటు చేశావంటే, రేప్పొద్దున నువ్వు ఊరికి వెళ్ళాక నా కా ఛార్జి అప్పగిస్తుంది నీ కోడలు!”

నవ్వుతూన్న భర్తకేసి ఓరగాచూచి, చిరునవ్వు నవ్వి, అత్తగారికేసి తిరిగి చూస్తూ ఫిర్యాదు చేస్తున్నట్లుగా అంది

కల్యాణి: “తప్పేముం దత్తయ్యా! ఆయన గారితో బాటు నేనూ ఉవ్వోగం చేయటంలా? అలిసిపోవటంలా? ఓ పూట వంట చేస్తే తప్పేముంది? అసలు న్యాయప్రకారం చెయ్యాలి కూడాను!”

“ఇంకా నయం! ఒక పిల్లాణి నేను కన్నాను. రెండో వాణి నువ్వు కనాలి అనలేదు?” అన్నాడు రవి.

ఇద్దరి హాస పరిహాసాలూ అలా సాగుతుంటే, ఆనందంగా వాళ్ళిద్దరూ జీవనయాత్ర సాగిస్తుంటే ఎంతో ముచ్చటగా ఉంటుంది పార్వతమ్మకు. కానీ....పిల్లలు ఎప్పుడేనా ఏ ఖరీదైన బట్టలో, బొమ్మలో, తినుబండారాలో కొనమని మాగాం చేసినప్పుడు, తమంత తాముగా పెద్దలిద్దరూ ఏ సరదాలూ, విలాసాలూ లేకుండా కాలం వెళ్ళబుచ్చుతున్నప్పుడు, నెల తిరిగేసరికి డబ్బుకు కటకటలాడి పోతున్నప్పుడు, పార్వతమ్మ మాత్రం హృదయంలో ఏదో బాధ మరేదో సన్నని జ్వాల చిన్న ముల్లలాంటి భావన కదలాడి ఆమెను ఆవేదనలో ముంచెత్తి వేస్తుంది ఆ క్షణంలోనే ఆమె హృదయంలో రామం, అతగాడి ఐశ్వర్యం గుర్తువస్తాయి.

ఏ లోటూ లేని జీవనం, ఏ కొరతా లేకుండా తీరే కోరికలూ, ఏ క్షణంలో ఏది కావాలంటే అది అమర్చుకోగల ఆర్థిక స్థితిగతులూ రామంవి! ఆవి రవికి కూడా ఉండి ఉంటే ఎంత బాగుండేది? అన్న భావన ఆమెహృదయంలో బలంగా నాటుకుంది.

ఆ మటుకూ అయిదారు మార్లు రవిని కదిలించి చూసింది.

“రవీ ! ఈ గొర్రెతోక ఆదాయాలకు నమస్కారం పెట్టి, నువ్వు రామంలా ఏదేనా వ్యాపారం చూచుకో రాదుట్రా?”

తన ప్రశ్నలానే, జవాబులు కూడా ఒకే అర్థంతో మార్చి మార్చి చెప్పాడు రవి. “ఆ వ్యాపారాలూ. పాడూ నాకు సరిపడని వమ్మా ! నన్నిలా ఉండిపోనీ ! ఇప్పుడే ? మేం హాయిగానే ఉన్నాంగా?” అంటూ ! కానీ, తనకు హాయిగా లేదు ! తన బిడ్డ లిద్దరికీ ఒక్కలా ముద్దు ముచ్చట్లు జరిపింది ఒక్కలాటి బట్టకట్టబెట్టింది. చదువు సంధ్యలు చెప్పించింది ఇద్దరి జీవితాలూ ఒక్కలా ఉండాలని ఆశించింది. దీవించింది. ఉన్నతంగా సాగిపోవాలని కాంక్షించింది !

కానీ, జరిగిందేమిటి ?

ఒకడు అష్టైశ్వర్యాలతో ఓలలాడుతూంటే, మరొకడు ఆర్థికమైన చిక్కులతో కటకటలాడుతున్నాడు. ఒకడి భార్య పిల్లలూ నీడ పట్టున కూర్చుని నిగ్గుజేలుతూంటే, మరొకని భార్య, పిల్లలూ అలసటతో రంగు కోల్పోతున్నారు. ఎక్కడున్నదీ తేడా ? ఎందుకు జరిగిందిలా ?

ఆ ప్రశ్నే ఉండబట్టలేక భర్త నడిగింది ?

ఆయనగారు నవ్వారు. ‘పిచ్చిసార్వతీ ! లేనిపోని ఆలోచనలతో ఎందు కలా సతమత మవుతావు ? అలా చూడు — నీ ఎదురుగా ఉన్న ఆ చెట్టు ! స్థూలంగాచూస్తే

ఆ చెట్లంతా ఒక్కలానే ఉందికదూ ! కానీ, సూక్ష్మదృష్టితో పరిశీలించిచూస్తే తెలుస్తుంది. ఆ చెట్లలోని ఏ ఒక్కకొమ్మ మరో కొమ్మను పోలిఉండదు. ఏఒక్కరెమ్మా మరోరెమ్మను పోలిఉండదు. ఆకు ఆకుకూ పోలికలు వేరు. మరి వాటన్నింటికీ ఆహారం సరఫరా అయ్యేది ఆ తల్లివేరునుంచే కాదూ ? మరెందుకు వచ్చిందా తేడా !

“మనం చెప్పలేనివి, తెలుసుకోలేనివి కొన్ని విచిత్రాలు సృష్టిలో అంతటా నిండి ఉన్నాయి, పార్వతీ ! వాటిల్లో ఇదీ ఒకటి !

“నీ రక్తం సమానంగా పంచి ఇచ్చావు ! అనురాగం సమంగా పంచావు. దీవెనలు సమంగా పంచావు కానీ అదృష్టాలూ, దురదృష్టాలూ, ఐశ్వర్యాలూ, లేమీలూ, నీచేతిలో వున్నవికావు.

“మనం బిడ్డల అభివృద్ధికి మార్గదర్శకులమేగానీ, వారి అదృష్టాలకు మాత్రం కాదని గుర్తుంచుకో ! ”

భర్త చెప్పిన ఆ మాటలు ఆ కాస్సేపు ఊరట కలిగించాయేగానీ, మరుక్షణంనుంచీ తిరిగే ముల్లలాటి ఆ భావన కదలాడతూనే ఉంది. రవి దగ్గరనుంచి రామం దగ్గరికి వచ్చాక ఆ ముల్ల మరింత లోతుగా దిగబడింది. అనుక్షణం రవి, రవి ఆర్థిక పరిస్థితులూ గుర్తుకు వచ్చి ఆ ముల్లను అటూ ఇటూ కదిలించి వదలటం మొదలెట్టాయి దాంతో ఆత్మ విమర్శ తలెత్తినదామెలో !

తను రామం ఐశ్వర్యం చూసి ఈర్ష్య పడతూందా ?

రవి కిలాటి పరిస్థితులేవని కించపడుతుందా ? అందు కని, రామంకూడా రవిలా ఉండి ఉంటే తనకు శాంతిగా ఉండేదా ? చీ....చీ....ఏమిటిది ! కన్నతల్లి గా తను ఒక బిడ్డ ఐశ్వర్యం చూచ ఓర్వలేక పోతుందా ? ఎంత దారుణం !

ఈ ఆలోచనలే ఆమెను ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసివేయ సాగాయి !

తన ఈ బాధ ఎవరితో చెప్పకోగలదు ? పరధ్యా న్నంగా ఇలా ఆలోచిస్తూనే నిన్న అలా వెళ్ళి, ముల్ల మీద అడుగు వేసింది....

“పార్వతీ ! లే... లే... స్టేషన్ వస్తూంది !” విశ్వ నాథంగారు కర్ణగారుగా లేపటంతో పార్వతమ్మ ఆలోచనల మగత విడిపోయింది.

గబుక్కున లేచింది. కాలులో ముల్లు గుచ్చుకున్న భాగం కలుక్కుమంది క్షణకాలం....

నెల తిరక్కుండా పార్వతమ్మ మంచం పట్టింది కారణం విడవని జ్వరం, కాలంతా పోటు ...

విశ్వనాథంగారు చేతనైన నాటు వైద్యాలన్నీ చేయించారు, ఫలితం కనుపించలేదు.

“పిల్లల్ని పిలిచించనా ?” అన్నారాయన భార్యవేపు అనునయంగా చూస్తూ.

“వద్దు వద్దు ఇప్పుడేమంత మునిగిపోయిందనీ వాళ్ళని ఇబ్బంది పెట్టడం? వెధవది ఆ ముల్లు కాస్త సెలవేసి నటుంది అదే పోతుంది. మీరు కంగారు పడకండి.” అనే దామె!

కానీ, అలా పోలేదు

సంగతి తెలిసి రామం రవి రెక్కలు కట్టుకుని వాలారు. డాక్టర్ కోసం తమ వెంట తల్లిదండ్రుల్ని పిలుచుకు వెళ్ళారు... వద్దని వారించే స్థితిలోలేదు పార్వతమ్మ మగతలో, మత్తులో ఉంది. కానీ, అప్పుడిక డాక్టర్లు చేయగలిగిందేమీ లేక పోయింది.

“కాలం తా సెస్టిక్ అయి, రక్తమంతా చెరిపోయింది. కాలు తీసివేసినా ఫలితం శూన్యం!” అని పెదవి విరిచేశారు డాక్టర్లు

ఆ రోజు రాత్రే పార్వతమ్మ చనిపోయింది.

“నే నా రోజే డాక్టర్ కు ఫోన్ చేస్తానంటే విన్నది కాదురా, రవీ, అమ్మ! ఆ ముల్లు అలా అమ్మ ప్రాణాలనే తీస్తుందని తెలిస్తే. బలవంతంగానైనా అమ్మను నా దగ్గరి నించి కదలనిచ్చేవాణ్ణి కాను!” అన్నాడు ఏడుస్తూ రామం.

“ఊరుకో, అన్నయ్యా! ఎన్నిముళ్లు .. రోజూ ఎందరి కాళ్ళలో గుచ్చుకోవటంలేదు? అందరూ చనిపోతున్నారా? కానీ, మృత్యువు ... ముల్లు రూపంలో కూడా రావటం ... చిత్రంగా ఉంది నాకు!” అంటున్నాడు రవి...

ఇద్దరి మాటలూ వింటున్న విశ్వనాథంగారు మాత్రం గాఢంగా నిట్టూర్చారు. తరజాత పేలవంగా తనలో తను నవ్వుకున్నారు... ఆయన హృదయం ఇలా ఘోషించింది

‘మీకు తెలియదద్రా ! మీ అమ్మ ప్రాణాలు తీసింది కాలిలో గుచ్చుకున్న ఆ చిన్న ముల్ల కాదు ఆమె హృదయంలో నాటుకున్న మరో ముల్ల. అది నాకు తప్ప ఎవరికీ కనిపించలేదు కనిపించేది, తెలిసేది కాదు కూడాను కానీ, తెలిసినా నే నామె ఎదలో ముల్లను ఏ విధంగానూ తీయలేకపోయాను ! ఎలా తీసివేయగలను ! ఆ ముల్ల నేను తొలగించ గలిగింది కూడా కాదు!’ ♦

(“ఆంధ్రప్రభ వారపత్రిక” నవంబరు 1951)

